

BILTEN

”Znanje je kao drvo,
a dobra djela su njegov plod...”

U susret novoj
Mektebskoj *godini*

INFORMATIVNE NOVINE ISLAMSKJE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
SEPTEMBAR 2023. / SAFER 1445. H.G.

53

Sadržaj

- 3 Uvodnik
- 4 Aktivnosti iz Zajednice
- 14 Duhovnost

Poštovani čitatelji,

Stigao nam je mjesec septembar. Ovaj mjesec nas opominje da su ljeto i odmori iza nas i da se sada ozbiljnije moramo posvetiti svojim svakodnevnim obavezama, a posebno naši učenici i studenti.

Koristimo priliku da od Gospodara svjetova zaišćemo pomoć i podršku. Našoj djeci i omladini želimo uspješnu školsku godinu i podsjećamo da je učenje jedna od temeljnih obaveza u islamu. U tom smislu, podsjećamo na kur`anske riječi:
„Zar mogu biti isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?“

Zajedno sa školom naša djeca i

omladina vraćaju se i mektebu. Prilika je to da ih pozovemo da i ovoj obavezi priđu na najozbiljniji način. Oni, koji su bili redovni, neka nastave tako, a one, koji to nisu bili, ili one, koji se nisu nikako upisivali u mekteb, pozivamo da iskoriste blagodat mekteba.

Mekteb je prilika da se na jednostavan i lak način postepeno nauči sve što treba znati o islamu. Naši imami i muallime na stručan i mudar način pristupaju tumačenju naše lijepe vjere. Slijedeći uputstvo hazreti Alije, r.a., odgajajte svoju djecu za vrijeme u kojem će ona živjeti, a ne za vrijeme u kojem vi živite, imami i muallime prate razvoj polaznika mektebske nastave i usmjeravaju ih na najljepši mogući način. Ogromna je to pomoć roditeljima da u ovim zahtjevnim vremenima svoju djecu izvedu na selamet.

Gospodaru Svemilosni, obaspi nas Svojom milosti!

Amin, ja Rabbe-l-alemin!

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI IMAM

AKTIVNOSTI IZ DŽEMATA I ZAJEDNICE

NA POČETKU MEKTEBSKE POUKE

IDRIZ-EF. KARAMAN, HUTBA

Hvala Allahu, dž. š., salavat i selam Njegovom posljednjem poslaniku, čestitim ashabima, uzoritim šehidima i svim iskrenim sljedbenicima naše lijepe vjere.

Poštovana braćo i sestre!

Evo nas ponovo na početku još jedne školske godine. Koristimo priliku da našoj djeci i omladini poželimo uspješnu školsku godinu i da ih podsjetimo da je traženje znanja jedna od temeljnih obaveza u islamu.

U današnjoj hutbi govorimo o značaju mekteba, koji našoj djeci osigurava nova znanja o islamu, ali i pomaže u formiranju zdrave ličnosti.

U 9. ajetu sure Ez-Zumer Allah, dž.š., kaže:

“Jesu li isti taj i onaj koji po cijelu noć predano sedždu čini i na kijamu stoji, pazeći se onoga svijeta i nadajući se milosti Gospodara svoga?! Reci: Zar mogu biti isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Ali, opomenu mogu primiti samo oni koji pameti imaju!”

Ove riječi su osnova za naš odnos prema stjecanju znanja.

Pored općeg obrazovanja, naša je dužnost da što bolje upoznamo našu vjeru. S obzirom da u procesu općeg obrazovanja u školama nema mogućnosti za ozbiljnije učenje o islamu, mekteb se nameće kao imperativ. Kao što djeci bez škole ne možemo osigurati opće obrazovanje, tako im bez mekteba ne možemo osigurati adekvatno učenje o islamu.

Ima, istina, ljudi koji relativiziraju značaj mekteba, uz tvrdnju da je danas o islamu moguće učiti i na druge načine. Naravno, to je samo djelomično tačno, ali samo mekteb osigurava učenje uz nadzor, jer ukoliko nema nadzora, veoma se lahko izgubiti u moru različite literature i drugih sadržaja. To pomalo podsjeća na plivanje po velikim valovima, a da je to tako potvrđuje jedan broj naših ljudi koji se u tome izgube i utope.

Osim toga, u mektebu se, pored stjecanja novih znanja, podjednaka pažnja posvećuje odgoju.

Mekteb je prilika da se na jednostavan i lak način postepeno uči sve što treba znati o islamu, ali i pratiti kako se to primjenjuje u svakodnevnom životu. Naši imami i muallime na mudar i, nadasve, stručan način pristupaju tumačenju i primjeni u životu svih tema i pitanja. Nerijetko postaju glavni uzori našoj djeci. Unikatan je to odnos i zato ćemo počesto čuti roditelje da kažu da njihova djeca bolje slušaju imame i muallime nego njih same.

Podsjećamo ovdje i na riječi hazreti Alije, r. a., kad je, govoreći o odnosu roditelja i

društva prema mladima, rekao:

“Odgajajte svoju djecu za vrijeme u kojem će ona živjeti, a ne za vrijeme u kojem vi živite!”

Navodimo i riječi Muhameda, a.s.:

“Bdjeti nad odgojem svoje porodice je vjerska dužnost, a zanemariti i zapostaviti takve vrline kod djece jest najveći stepen nemarnosti...”

“Allah će pitati svakog kome je bio povjeren emanet na čuvanje kako je to ispunio, da li ga je valjano čuvao ili ga je nehajem, nepažnjom i svjesno upropastio.”

Molimo Gospodara svjetova da uputi i čuva našu djecu na Pravom putu, da nam pomogne da u mektebima učimo i odgajamo djecu, da budu uzorni članovi društva i najbolji predstavnici naše lijepe vjere.

Amin, ja Rabbe-l-alemin!

Poštovana braćo i sestre,

Danas ćemo postaviti sergiju za Džemat Vetlanda, koji je potpisao ugovor o kupovini veoma lijepog objekta za svoju džamiju. Prilika je to svima nama da postanemo vakifi i, ispisujući novu historiju ovih krajeva, zaslužimo lijepu kuću u Džennetu.

Idriz-ef. Karaman, Eslöv, 25.08.2023.

Islamska zajednica Bošnjaka
u Švedskoj - IZBUŠ

Bosniakiska Islamiska Samfundet
BIS

Mekteb 2021/22.			Stanje o odnosu na 2020/21	Broj djece u mektebu u odnosu na broj članova
	2021/22.	2020/21.		
Malmö	256	242	6%	12,0%
Värnamo	159	171	-7%	25,4%
Landskrona	133	115	16%	17,2%
Norrköping	133	110	21%	12,6%
Örebro	124	109	14%	10,9%
Göteborg	122	179	-32%	9,1%
Gislaved	102	87	17%	14,0%
Borås	95	102	-7%	9,5%
Västerås	84	105	-20%	11,7%
Stockholm	81	93	-13%	4,7%
Helsingborg	75	75	0%	10,9%
Trelleborg	73	28	161%	16,6%
Linköping	66	58	14%	10,8%
Skövde	66	64	3%	7,8%
Trollhättan	62	57	9%	14,8%
Jönköping	61	61	0%	10,4%
Växjö	56	39	44%	11,4%
Halmstad	53	56	-5%	12,1%
Trosa	28	31	-10%	17,8%
Kalmar	15	12	25%	7,0%
Surte	14			8,4%
Vetlanda	10	11	-9%	5,0%
Motala	8	10	-20%	3,3%
Karlskoga	0	0		0,0%
Karlstad	0	0		0,0%
Oskarshamn	0	0		0,0%
Varberg	0	0		0,0%
Ukupno:	1876	1815		

Esselamu alejkum dragi čitaoci!

Aktuelni sastav Glavnog odbora Bemufa u 2023. godini je izabran na godišnjoj skupštini održanoj 29. aprila 2023. godine. Za predsjednika Bemufa je izabran Kerim Kapetanović, a za potpredsjednika Denis Rizvanović.

Ostali članovi Glavnog odbora Bemufa su Esma Cetina, koja nastavlja svoj doprinos radu od prošle godine, kao i novi članovi Glavnog odbora Dženana Isaković, Saima Mašović, Adel Nurković i Manuela Mikić.

Početkom maja ove godine je održana prva sjednica Glavnog odbora u navedenom sastavu. Sjednica je održana u Göteborgu. Članovi Glavnog odbora su imali priliku prisustvovati introdukcijskom seminaru, a na sjednici su, pored ostalog, izvršena i sva okvirna planiranja za naredni period. Druga sjednica je održana digitalno sredinom juna, a treća sjednica je održana nedavno 19. augusta u Malmöu.

Fokus na proteklm sjednicama je bio planiranje našeg tradicionalnog Ljetnog susreta.

Planirano je da se susret održi prvog vikenda u septembru na području Trollhättana u odmaralištu KFUM Sparreviken. Kao gosti na susretu će prisustvovati Mubin ef. Neimarlija, koji je ujedno i naš koordinador za omladinske aktivnosti, zatim Ajdin ef. Terzić i Hamza-ef. Terzić, te gost iz NPC Centra za politička pitanja o narkotici Pierre Andersson. Andersson će našoj omladini pričati o trenutnom stavu političkih stranaka o pitanju legalizacije droga u Švedskoj i kakve posljedice to može imati za naše društvo, a sve sa ciljem da našu omladinu informiramo o tim aktuelnim temama. Uz ovaj edukativni program smo naravno isplanirali i zabavni dio susreta uz razne igre, vožnju kajakom na obližnjem jezeru, a očekujemo odličnu atmosferu i druženje. Nadamo se, uz

Allahovu pomoć, da će omladina i ovaj susret pamtiiti po lijepim uspomjenama kao i prethodne.

Zbog restrikcija u periodu Covid-19 mjera već nekoliko godina se nije održavao tradicionalni fudbalski turnir Bemufa, a trenutno je to u procesu planiranja. Želimo da nastavimo tu tradiciju i da konačno ponovo prosljedimo Bemufov pehar budućem pobjedničkom timu. Također, pružamo punu podršku Islamskoj zajednici Bošnjaka u Švedskoj u realizaciji ovogodišnje manifestacije povodom obilježavanja mjeseca rebiul-evvela u Örebro, te se nadamo velikom odzivu, kako džematlija tako i omladine, da zajedno uživamo u lijepom programu i poslije toga naravno i omladinskom druženju.

Do sljedećeg javljanja mahsuz selam od Glavnog odbora Bemufa!

ODRŽANA ONLINE SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-A

U subotu, 19. avgusta 2023. godine, održana je online sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

U prvom dijelu sjednice Izvršni odbor je analizirao izvještaje i aktivnosti u toku ljetnog perioda, a u drugom predstojeće aktivnosti, od kojih posebno treba spomenuti susrete Bemufa 1-3. septembra, te seminar za aktivne žene u džematima Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj 23-24. septembra 2023.

Pored toga, Izvršni odbor je promijenio termin za savjetovanje sa predstavnicima džemata i zakazao ga za 28. oktobar 2023.

U nastavku sjednice Izvršni odbor je razmatrao pristiglu poštu i donio nekoliko odluka iz svoje nadležnosti.

I.K.

OBRAĆAMO VAM SE POVODOM MOLBE NAŠEG DŽEMATA VETLANDA DA IM SE POMOGNE U PRIKUPLJANJU SREDSTAVA ZA KUPOVINU OBJEKTA ZA DŽAMIJU U OVOM GRADU. CIJENA OBJEKTA JE PREKO 4 MILIONA KRUNA, A DŽEMAT JE PRIKUPIO OKO POLOVINU SREDSTAVA, TAKO DA IM JE POTREBNA NAŠA POMOĆ.

“...a šta god vi udijelite, On će to nadoknaditi, On najbolje opskrbljuje.

(Sura Sebe', 39)

APEL !

POMOĆ ZA KUPOVINU OBJEKTA ZA DŽAMIJU U VETLANDI

123 086 88 44

Centralni **MEVLUD**

Gosti:

- **dr. hfz. Mensur-ef. Malkić**
- **hfz. Ahmed-ef. Alili**
- **Imami IZBUŠ-a**

14. OKTOBAR, SUBOTA
13:00h

Džamija džemata Örebro,
KARSLUNDSGATAN 81,
ÖREBRO

Broj članova po džematima

	07.06.2023	18.07.2023
Malmö	2228	2237
Stockholm	1795	1787
Göteborg	1402	1402
Orebro	1167	1172
Norrköping	1115	1112
Borås	1013	1012
Skövde	885	887
Landskrona	790	792
Gislaved	740	740
Västerås	734	734
Helsingborg	712	713
Linköping	638	638
Värnamo	623	628
Jönköping	612	614
Växjö	536	540
Trollhättan	466	468
Halmstad	467	467
Trelleborg	442	446
Vetlanda	242	239
Motala	235	235
Kalmar	222	222
Varberg	206	205
Surte	172	176
Trosa	165	167
Karlstad	123	123
Oskarshamn	23	23
Karlskoga	4	4
Ukupno	17757	17783

BOSNIJAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

DUHIOVNOST

ODGOJ NEMA ALTERNATIVU

Elvedin-ef. Bešlija

Kraj mjeseca augusta označava i kraj ljetnog raspusta i godišnjih odmora. Učenici se vraćaju svojim školskim obavezama i obično u ovom periodu imamo priliku slušati o važnosti znanja i procesa odgoja mladih naraštaja. U razgovoru sa ljudima često čujemo kako je vrijeme u kome živimo zahtjevno, ispunjeno brojnim izazovima, a posebno izazovima koji se odnose na odgoj naše djece. Nekada se čini, da u tim razgovorima govoreći o izazovima i poteškoćama odgoja, tražimo opravdanje, izgovor ili čak oslobađanje odgovornosti koju kao roditelji imamo prema našoj djeci. Da je izazova mnogo to je tačno, ali složiti ćemo se da odgoj kao jedan od najvažnijih zadataka jedne generacije, nema alternativu!

Blagodat koju nam je Allah dž.š. ukazao dajući nam djecu je izuzetno velika, a takav bi trebao biti i naš napor da ih odgojimo i podučimo vrijednostima. Odgovornost koju imamo prema našoj djeci, opisana je i u hadisu Muhammeda a.s.: "Svako dijete se rađa u fitri (urođenoj vjeri) pa ga njegovi roditelji (odgojem) učine židovom, kršćaninom ili vatropoklonikom."

Šta bi trebali ponajviše uložiti u odgoj naše djece?

Terbijet je riječ koju i mi ponekad koristimo kada govorimo o odgoju. Ona je arapskog porijekla i označava odgoj. Pored toga ona ima i značenje uzgajanja biljke. Da bismo uzgojili neku biljku, moramo o njoj voditi računa, znati koliko vode i sunca joj je potrebno da bi uzgoj bio uspješan. Za uspijeh

je potrebno vrijeme, koje ćemo pažljivo rasporediti prateći razvoj naše biljke. Gotovo jednako je i sa odgojem naše djece. U procesu odgoja ponaviše treba uložiti vremena, koje ćemo kvalitetno provesti sa našim evladima. Da bismo znali usmjeravati i odgajati našu djecu potrebno je da ih poznajemo, a da bismo ih poznavali potrebno je da im poklonimo vrijeme. Danas smo često spremni uložiti mnogo čega drugog, nudeći to našoj djeci, kako bismo mi imali vremena za druge stvari!?

Ako smo spremni našoj djeci pokloniti vrijeme u ranoj fazi njihovog djetinstva, kada nam stalno skreću pažnju, želeći da nas zadive svojim postupcima i djelima, onda možemo očekivati da će i djeca biti spremna pokloniti svoje vrijeme nama u kasnijim fazama odgoja, koje vrlo često znaju biti i ključne.

Najljepše kur'ansko kazivanje suru Jusuf, Allah, dž.š., započinje tako što Jusuf, dječak od desetak godina priča izuzetno upečatljiv san, svom babi Jakubu, a.s. Jusuf se povjerava svom babi, ne nekom drugom, iako možda mali detalj, govori mnogo o prijateljskoj relaciji koju je Jakub, a.s., razvio sa svojim sinom.

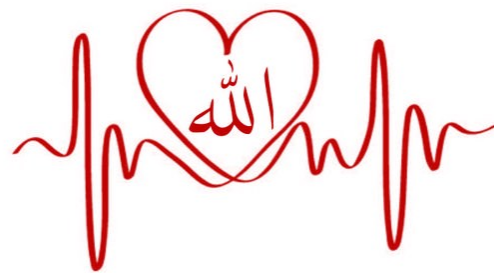
To je paradigma istinskog odgajatalja, koju nam Allah, dž.š., kroz kur'anski tekst ostavlja kao vodilju za sva vremena, pa i ova naša ispunjena brojim izazovima i poteškoćama.

Gospodaru podari nam u djeci našoj radost na oba svijeta.

RUBRIKA RODITELJI I DJECA

ODGAJANJE DJECE KOJA VOLE BOGA

Pripremio: Almedin Spahić

Na početku smo mektepske godine, vrijedni muallimi i muallime upisuju polaznike i planiraju, ako Bog da, uspješnu godinu. U ovom broju Biltena pišemo o razumjevanju Kur'ana u dječijoj dobi i šta je važnije, naučiti dijete da voli Boga ili da Bog voli nas!?

Dolazak u mekteb itetako utječe na odgoj djeteta i izgradnju njegove ličnosti, karaktera i identiteta. Roditelji dijete mogu podučiti da uči sure, izvršava propise vjere, ali podučavanje koje se pruža u mektebu, druženje i životna sjećanja iz mekteba ostaju i ne mogu se nadoknaditi drugim vidovima podučavanja. Dolaskom u mekteb dijete se uči, ali i provodi vrijeme s djecom čiji roditelji imaju isti cilj, podučiti dijete da znaju za i vjeruju u Boga, izvršavaju zajedno propise koje nam je On propisao i čuvaju se granica koje je dragi Bog postavio.

Međutim, ne bi trebalo mekteb svesti samo na druženje i učenje napamet bez razumjevanja naučenog, već u kompletu kako znati, razumjevati, vjerovati i u životu primjenjivati šarte vjere.

Danas je najveća briga kako da se čita na arapskom jeziku i zapamte sure i ajeti bez ikakvog razumjevanja. Naš opći cilj i jeste vjera u Boga, mi odgajamo djecu da znaju za

Boga, ali i da vole, da su svjesna Njegovog postojanja i sveprisutnosti.

Međutim, prvenstveno trebali bi učiti djecu da ih Bog voli kako bi oni bili sretni. Ova spoznaja zainteresovat će ih koje je to Biće koje ih tako voli, te brine o njima i njihovoj sreći. Biće koje je milostivije od njihove majke koju oni posebno vole. Oni će zasigurno željeti uspostaviti odnos sa tako brižnim Bićem punim ljubavi, te će željeti da što više znaju o Njemu. Trebamo se upitati koju poruku prenosimo djeci ako ih samo učimo da vole Boga jer ih je On stvorio, kao i nebesa i zemlju, Sunce i Mjesec. Djeca nemaju nikakvu predstavu o Bogu, oni to još ne mogu pojmiti i imaju najčešće pitanja gdje je, kako izgleda itd. Zašto je važno da oni vole ili ne vole nešto što još uvijek ne mogu shvatiti, zbog toga je puno važnije učiti da Bog voli nas. On je stvorio nas i sve oko nas da bi smo bili sretni.

Društvo u kojem živimo neprestano promovira neuravnoteženi racionalizam koji isključuje Boga iz naših života. Zbog toga trebamo biti dobro organizirani kako u porodičnom tako i na džematskom nivou kako ne bi duhovno i moralno osviještenje naše djece prepustili drugima sekularnog svjetonazora.

Kur'an nas poziva na istraživanje, učenje, izučavanje i promišljanje. Važno je da naši mektebi, preciznije kursevi Islama za mlade polaznicima nude i ovaj pristup izučavanja, analiziranja, istraživanja i povezivanja teorije sa svakodnevnim životom. Sa mladima voditi dijalog, radionice, a ne monolog.

Najčešće smo učeni i podučavamo našu djecu od posljednjeg džuza u Kur'anu. U njemu su kratke sure koje su objavljene u Mekki na samom početku objavljivanja Kur'ana. Poruka ovih kratkih sura usmjerena je na devijantne i nasilne tlačitelje iz plemena Kurejš, odnosno okrutne vođe poput Ebu Leheba i Ebu Džehla. U njima se govori o onima koji su proganjali i mučili muslimane, neke ubijali, planirali da ubiju Poslanika, a.s., te vodili ratove kako bi uništili vjernike. Ovim surama nastajalo se opomenuti tirane i tlačitelje, te su snažni ajeti u njima poput munja pogađali njihove uši, jer su nosili strašna upozorenja i prijetnje.

Jedini razlog zašto podučavamo djecu ovim surama jeste to što su one kratke i lahke za zapamtiti. Istovremeno imamo ajete koji su prikladniji za dječije razumjevanje, koji će im usaditi osjećaj sigurnosti, ljubavi, topline, darežljivosti i nježnosti. Zbog toga mišljenja sam da bi u našim mektebima trebali prvo početi podučavati djecu Kur'anu, kazivajući o Božijoj ljubavi, samilosti, svemilosti, dobroti, praštanju i darivanju. Djecu treba učiti da su dobra i da ih Bog voli, prije nego što ih počnemo učiti da ona trebaju da vole Boga.

Kada dijete počne razumjevat i onda mu treba kazivati postepeno o Džehenemu i kaznama za one koji ne čine dobro, o ajetima i surama u kojima se govori o upozorenjima i prijetnjama za velike grijehe, onda kada oni to budu sposobni da izvuku pouku i razumiju. Prikladno doba za to jeste kasno djetinstvo i tinejdžerska dob.

Zadaća roditelja i muallima bi trebala biti da djeci usade znanstveni i prosvjetiteljski mentalitet. Ovakav pristup proizveo je jednu od najvećih civilizacija koje je svijet ikada upoznao. Tokom svog zlatnog perioda muslimani su pomogli Evropljanima da izađu iz mračnog doba u kojem su bili stoljećima, te pokrenu doba prosvjetiteljstva.

Francuski filozof Roger Garaudy opisao je na sljedeći način dimenzije zapadne civilizacije: „Moderna zapadna civilizacija za svoju estetiku i pravni sistem duguje rimskoj i grčkoj civilizaciji, za moralnost kršćanstvu, a za naučno promišljanje muslimanima u Španiji.“

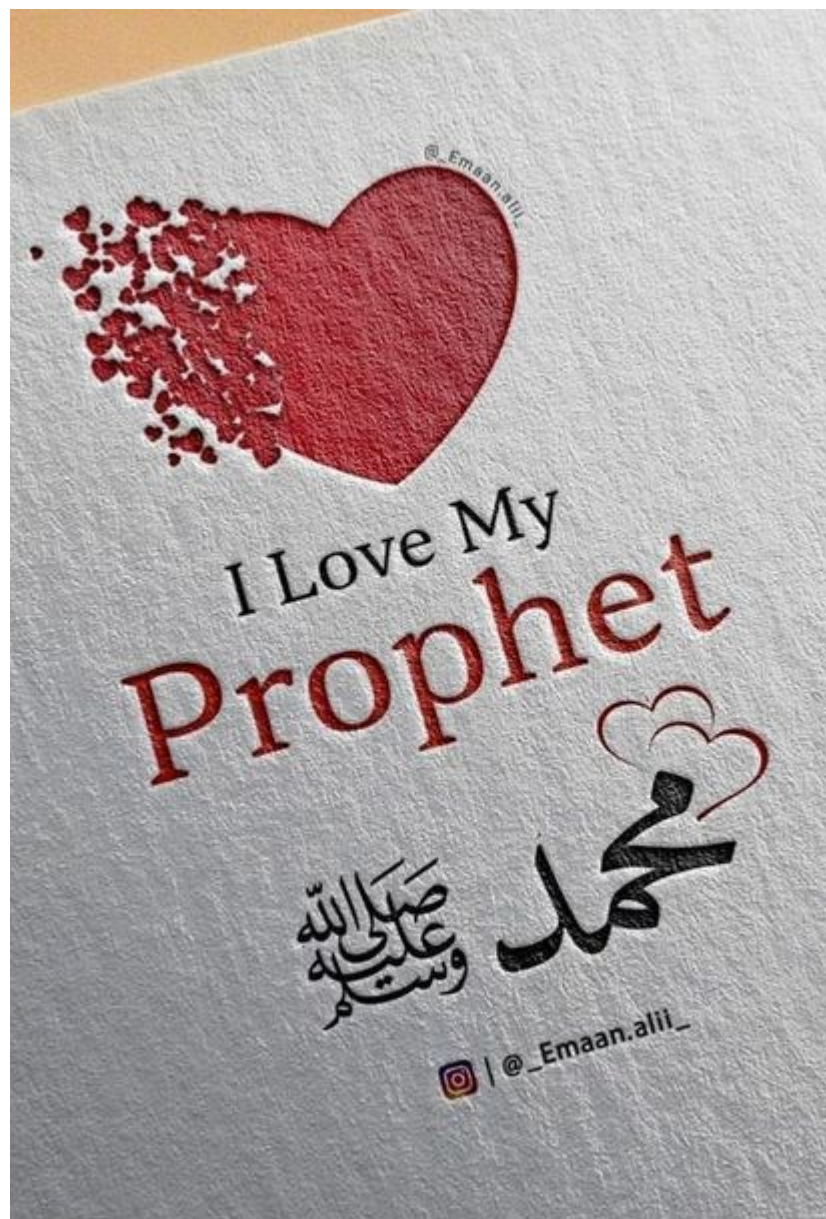
Veoma je važno šta i kako prenosimo na dijete. Djecu bi trebalo učiti da je naša obaveza unapređenje života na ovom svijetu, da su vjerski obredi ustvari sredstvo da bi se ostvario cilj, bolje sutra. Ovo će ih podstaći da razumiju smisao života.

Ponašanje roditelja je model kojem se djeca okreću. Naša zadaća je da činimo sve što je u našoj moći da se na zemlji živi čestito, da se brinemo za okolinu, tražimo znanje, te olakšavamo a ne otežavamo. Djeca će bolje shvatiti suštinu namaza, posta i drugih ibadeta ako vide roditelje da to čine i ako ih naučimo da je život tek jedan ispit ljudskih kvaliteta u kojem ljudi nastoje da na najbolji način unaprijede privatne i javne aspekte društva. Roditelji prije svega trebaju da preispitaju svoj odnos prema Bogu i svijest o Njegovom postajanju, milosti i blagodati da budu roditelji.

A nakon toga što dublje i obuhvatnije djetetu usaditi osjećaj i svijest o Bogu i Njegovom stvaranju, tako ćemo lakše razriješiti brojne izazove koje donosi sekularni diskurs. Djeci je potreban čvrst i pouzdan osnov, s kojeg će

promišljati i/ili odbacivati brojne pokušaje da se iskrivi njihov svjetonazor.

Neka nam zadaća bude razmišljanje o Božijem imenu, El-Vedud „Onaj koji mnogo voli“ ili „Onaj koji je pun ljubavi“ i kur'anske poruke: „Bog voli strpljive“ i mutekine, to jest, one koji se kontroliraju i ne dopuštaju krivim pobudama da ih skrenu u odricanje od puta koji im je Bog propisao da trebaju slijediti. Bog također voli one koji se oslanjaju na Njega, pravdoljubive i pravedne. „i On prašta, i pun je ljubavi...“ (El Burudž, 16.)

IBN BATTUTA

NAJVEĆI PUTOPISAC U HISTORIJ ČOVJEČANSTVA

Ibn Battuta, proslavljeni muslimanski putopisac iz srednjeg vijeka, rodio se 24. februara 1304. godine. Proputovao je, za srednjovjekovne pojmove, golemo prostranstvo, koja opsegom nadmašuju čak i putovanja Marka Pola. Rođen u Tangeru posjetio je Egipat, Arapski poluotok, Saharu, Svetu Zemlju, Mezopotamiju, Istočnu Afriku, Perziju, Srednju Aziju, Indiju, Cejlon, Jugoistočnu Aziju i Kinu. U Africi je dospio sve do područja današnje Tanzanije, posjetio je grad Mombasu u današnjoj Keniji, otok Zanzibar, kao i otok Kilwa, smješten oko 250 kilometara južno od današnje tanzanijske prijestolnice Dar-es-Salaama.

Važna su bila i Ibn Battutina putovanja kroz Saharu, pri kojima je obišao Timbuktu u današnjem Maliju. Na bolji je svijet preselio na području današnjeg Maroka u 60-im godinama svog života.

Kada je imao 21 godinu Ibn Battuta je napustio dom u Tangeru u Maroku, kako bi otišao na hadž a onda i na studij prava u Egiptu i Siriji. "Napustio sam domovinu kao što ptice napuštaju svoja gnijezda", kasnije će napisati. Vratio se tek nakon što je navršio 45 godina i onda krenuo na putovanja kroz Al-Andalus i jug Sahare.

Trebalo mu je gotovo trideset godina, između 1325. i 1354. godine, da proputuje pola svijeta, od sjeverne Afrike do Kine, kroz Jugoistočnu Europu, Bliski Istok, Srednju i Jugoistočnu Aziju, Rusiju, Indiju, Kurdistan, Madagaskar, Zanzibar, Cejlon ili na zapad, u kraljevstva Aragon i Granada te kraljevstvo Mali, koje će posjetiti na kasnijim putovanjima.

Ukupno je prešao više od 120.000 kilometara i upoznao više od 1500 ljudi, od kojih mnoge citira u svojim putopisnim zapisima.

Ono malo što se zna o ovom iznimnom putniku zabilježeno je u njegovoj Rihli, knjizi zapisa o njegovom putovanju. O sebi ne govori mnogo, Ibn Battuta nam govori samo da je četiri puta hodočastio u Meku, a tijekom svog puta nekoliko puta se ženio i razvodio.

Ibn Battuta pohvalio je ljepotu raznih gradova, uključujući Aleksandriju: "Ovaj je grad svijetli i svijetleći biser, blistava djeva sa svojim ukrasima...", napisao je. Nakon posjete Kairu i putovanja uzvodno od Nila, prešao je Sinajski poluotok na putu za Palestinu i Siriju, sve dok prvi put nije stigao do Meke u septembru 1326. godine.

Kasnije je krenuo na putovanje u regije današnjeg Iraka i Irana, gdje je posjetio gradove poput Tabriza, Basre ili Bagdada. Povratkom u Meku, gdje je proveo tri godine, priprema novo putovanje koje će ga kroz Jemen i Oman odvesti do istočnoafričke obale i Perzijskog zaljeva. Došavši do ušća rijeka Tigris i Eufrat, svjedočio je bogatstvu mezopotamske poljoprivrede.

Zahvaljujući izvrsnom pamćenju i dobrim promatračkim vještinama, na svim je mjestima skupljao anegdote, čuda, dojmove o krajoliku i sve vrste vijesti o oblicima života. Jeo je i spavao gdje je mogao, ponekad u raskošnim palačama, zahvaljujući gostoljubivosti sultana i kadija zadivljenih njegovim pustolovinama, a drugi put u skromnim sobicama.

Praktično je djelovao kao misionar, promičući muslimansku vjeru i kao sudija zahvaljujući svom skromnom poznavanju prava. Jednom je prilikom morao amputacijom ruke kazniti indijskog lopova.

Ibn Battuta bio je zapanjen običajima tatarskih konjanika, najboljih na svijetu, koji su pili krv vlastitih konja dok su galopirali. U Indiji je s užasom promatrao kremiranje leša muškarca čija se udovica bacila na istu lomaču kako bi njezina porodica tim činom lojalnosti stekla slavu i čast.

Putovao je u "Zemlju tame", sjeveroistok Rusije, čiji su stanovnici trgovali kožama, upoznao pleme „psećih lica“, prešao najudaljenija mora, poput Kaspijskog i Aralskog. Proputovao je dio Puta svile, pa čak i stigao do obala bujnih otoka Maldiva, u južnoj Indiji, gdje je uživao u gastronomskim i seksualnim užicima. Kasnije će se prisjetiti u svojoj knjizi: "Na ovim sam otocima imao četiri žene, osim robova... Godinu i po dana da sam bio tamo."

U Indiji, gdje je proveo sedam godina, prvi put je vidio nosoroga. Na otoku Cejlon uvjeravali su ga da je Ademov otisak tu, na planini Sarandib i pričali su mu čudne priče o letećim pijavicama, čiji su se ugrizi liječili limunom ili o majmunima koji su međusobno razgovarali. Biljke kamfora i karanfilića privukle su mu pažnju, dok ga je na otoku Javi iznenadio običaj kmetova koji su dopuštali da im odrube glavu iz ljubavi prema svom kralju.

Tijekom putovanja bio je gladan i žedan. Jednom su ga napali hinduistički pobunjenici, ali uspio se izvući živ; kasnije je oluja potopila brod u kojem je putovao na Javu i nakon spašavanja iz vode napali su ga gusari.

Ibn Battuta uspio je pobjeći od kuge u Siriji, preživio dizenteriju, umalo nije umro na Maliju od opijata, dobro poznao barbarstva Mongola i preživio je užas ruske zime kada je obilazio Rusiju, Ukrajinu, Uzbekistan i Kazahstan.

Dijelove starog mongolskog carstva, koje se raspadalo nakon smrti Džingis-kana 1227. godine opisuje: "Prokleti Tankiz [Džingis Kan] Tartar, djed iračkih kraljeva, razorio ga je (misli na grad Buharu), sad su gotovo sve njegove džamije i medrese u ruševinama."

Ibn Battuta bio je neumorni putnik, pažljiv promatrač i pobožni hodočasnik koji je improvizirao prema događajima. Njegova ga je želja za znanjem odvela dalje nego što je mislio i u mnogim je prilikama odstupio od prvobitnog odredišta.

Prošao je mnogo više kilometara od ostalih velikih srednjovjekovnih putnika poput Abu Hamida rođenog u Granadi i Ibn Yubayra iz Valencije (oboje iz 12. stoljeća), Tunižanina Ibn Jaldúna (nekoliko desetljeća kasnije), Marca Pola ili španskog diplomate Ruya Gonzáleza de Clavija, koji je posjetio dvor Tamerlane u Samarkandu početkom 15. stoljeća.

Međutim, tako dugo suočavanje s različitim narodima nije promijenilo njegove moralne stavove i vjerske ideje, nadahnute čitanjem Kurana. Grdio je običaje poput žena s obnaženim grudima na Maldivima ili promiskui-

tetnosti crnačkog stanovništva Malija. Svoju idealnu ženu pronašao je u indijskoj regiji Hinawr, čije su žene bile lijepe, čedne i marljive kada je u pitanju poznavanje Kur'ana.

Također je omalovažavao sve što je odstupalo od moralnih i vjerskih načela islama, poput faraonskih legendi. Umjesto toga,

silno se divio muslimanskom podvižniku u Delhiju koji je postio deset ili čak dvadeset dana zaredom; Ibn Battuta ga je želio oponašati, ali šejh ga je razuvjerio, iako je s njim proveo pet mjeseci.

Po povratku u Maroko 1355. godine, Ibn Battuta dobio je od merinidskog sultana iz Fesa, Abu Inana, pomoćnike kako bi zapisao sva iskustva svojih putovanja. Nastalo je djelo koje je u historiju ušlo pod imenom Rihla, "Putovanje". Tekst je Ibn Battuta diktirao pjesniku iz Granade, Ibn Yuzayyu, koji je u to djelo ugradio svoje književne citate, poeziju i zasigurno poneke imaginarne elemente.

Isam putnik, koji je u Buhari (Uzbekistan) izgubio bilježnicu koju je do tada nosio, morao se potruditi prisjetiti se epizoda koje su mogle sezati čak trideset godina unazad. Možda iz ovog razloga djelu nedostaje živosti, svježine i spontanosti priča. Unatoč tome, Ibn Battutina Rihla izuzetan je dokument o stanju muslimanskog svijeta u jednoj od njegovih najistaknutijih etapa i o istraživačkoj strasti najvećeg putnika u historiji islama.

/ Preuzeto sa portala www.stav.ba

FACEBOOK

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
U ŠVEDSKOJ

WWW.IZB.SE

Media centar
Islamske zajednice u BiH

Radio

Novina

Agencija

Portal

Produkcija

islam.ba

BILTEN

Informativne novine
Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK
Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK
Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:
bilten@izb.se

WEB:
www.izb.se

IZDAVAČ:
Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

SEKRETARIJAT

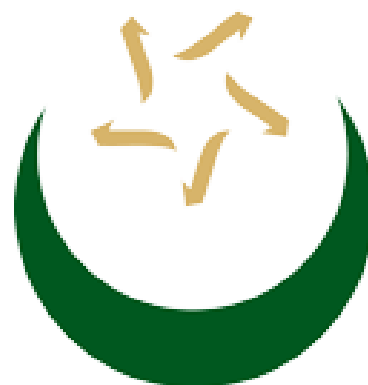
Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

MEKTEB

VAS ZOVE

Dobro nam došli!